

Se sändlista

Förfrågan om lovplikt för stationsbyggnad, plattformsrums och rulltrappor för nya tunnelbanan

Länsstyrelsen i Stockholms län har fått en förfrågan, dels från Förvaltning för utbyggnad tunnelbana (FUT), dels från Järfälla kommun angående bl.a. vilka krav på bygglov som plan- och bygglagen (2010:900), PBL, samt plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, ställer på tunnlar, plattformsrums och rulltrappor för tunnelbana samt vilka föreskrifter som kan antas gälla för dessa utrymmen.

Inledningsvis vill Länsstyrelsen framhålla att det är Boverket som är den nationella myndigheten när det gäller tillsynsvägledning inom plan- och bygglovsområdet. Av plan- och byggförordningen följer att Transportstyrelsen har ett bemyndigande att efter ha hört Boverket meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av 3 kap. 7–10 och 13 §§ i fråga om järnvägar, tunnelbanor, spårvägar, vägar och gator samt de anordningar som hör till dessa. (10 kap 6 § plan- och byggförordningen (2011:338)). Transportstyrelsen har tagit fram förslag till föreskrifter för tillämpningen av specifikt 3 kap 8 och 10 §§ PBF, vilka remitterades under hösten 2016. Länsstyrelsen har av Transportstyrelsen därefter fått beskedet att dessa föreskrifter ska träda i kraft någon gång under hösten 2017.

Länsstyrelsen kan konstatera att arbetet med att bygga ut tunnelbanan samt ökad bostadsbebyggelse i enlighet med den s.k. 2013 års Stockholmsförhandling är i full gång. I avsaknad av särskilda föreskrifter för tunnelbanan förstår Länsstyrelsen att det kan råda en stor osäkerhet kring vilka regler och krav enligt PBL och PBF samt därtill hörande föreskrifter som gäller för tunnelbaneutbyggnaden. Det är t.ex. oklart i vilken omfattning Boverkets byggregler (BBR) kan och ska tillämpas för att säkerställa att bl.a. tunnelbanans plattformsrums projekteras och byggs med hänsyn till innehållet i PBL och PBF. Länsstyrelsen kan således konstatera att behovet av särskilda föreskrifter för tunnelbanan är stort.

Med hänsyn till att utbyggnaden av tunnelbanan sker i högt tempo och rör ett angeläget allmänt intresse anser Länsstyrelsen att det är viktigt att Länsstyrelsen lämnar en tolkning av hur myndigheten idag ser på rättsläget. Mot bakgrund av det tillsynsväglednings- och rådgivningsansvar som Länsstyrelsen enligt plan- och bygglagstiftningen har gentemot kommunerna i länet ser Länsstyrelsen inte något hinder mot att i detta fall på begäran av en byggnadsnämnd meddela myndighetens tolkning av en fråga som har betydelse för byggnadsnämndernas tillsynsarbete, såsom t.ex. huruvida en åtgärd kräver bygglov. Om det kommer ny praxis framöver på området kan Länsstyrelsen vid en framtida prövning av ett konkret ärende behöva omvärdera nedanstående tolkning.

Datum
2017-09-26

Beteckning
343-40248-2017

Länsstyrelsens tolkning rörande krav på bygglov mm

Frågeställningen rör huruvida stationsbyggnad, plattformsrums och rulltrappor är bygglovs- eller anmälningspliktiga samt vilka föreskrifter som ska tillämpas för att tolka egenskapskraven i PBL och PBF.

Enligt Länsstyrelsens bedömning är en stationsbyggnad inklusive biljetthall, kiosk etc. att anse som en byggnad för vilken bygglovsplikt gäller oavsett om byggnaden uppförs ovan eller under mark. Boverkets byggregler BFS 2011:6, BBR, är därmed tillämpliga.

Beträffande plattformsrums under mark gör Länsstyrelsen den tolkningen att ett sådant utrymme som endast är avsett för utbyte av resande utgör en fortsättning på en tunnel för tunnelbanan som enligt 6 kap. 1 § p. 3 PBL är en bygglovsbefriad anläggning och således varken kräver bygglov eller anmälan. Som nämnts ovan kommer Transportstyrelsen att utfärda föreskrifter för tunnelbana, vilka kommer att bli tillämpliga på aktuella plattformsrums under mark.

När det gäller rulltrappor mellan stationsbyggnad och plattformsrums, så kan dessa enligt Länsstyrelsens uppfattning antingen anses höra till stationsbyggnaden och således kräva bygglov och omfattas av BBR:n, eller utgöra utrymningsväg och i så fall tillämpas kommande föreskrifter för tunnelbanan.

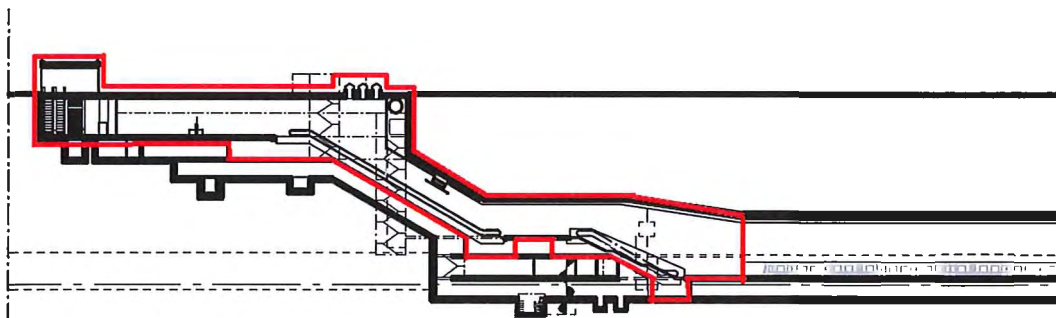

Illustration FUT

Avslutningsvis är det enligt Länsstyrelsens uppfattning byggnadsnämnden som enligt 8 kap. 2 § PBF är tillsynsmyndighet för samtliga åtgärder och ska se till att byggherren fullgör sina skyldigheter enligt PBL, PBF och enligt de föreskrifter som finns i anslutning till dessa bestämmelser.

Patrik Åhnberg
Samhällsbyggnadsdirektör

Datum
2017-09-26

Beteckning
343-40248-2017

Sändlista

Stockholms stad
Solna stad
Nacka kommun
Järfälla kommun
Stockholms läns landsting/Förvaltning för utbyggd tunnelbanan

För kännedom till Transportstyrelsen